

Den indre sjømannsmisjons virke i Troms krets.

Av emissær Theodor Trulssen.

Selskapet Den Indre Sjømannsmisjon ble konstituert i Bergen i 1880. Selskapet ble startet for å virke i blant våre fiskere med evangelisk forkynnelse rundt vår langstrakte kyst.

Det viste seg snart, at interessen for denne sak, fenget også i Troms fylke. Fiskere fra fylket som selv ble frelst i fiskeværerne kom hjem og fortalte om virksomheten som Den Indre Sjømannsmisjon drev i fiskeværerne. Når så selskapets utsendinger kom nordover i høsthalvåret for å virke med Guds ord var saken allerede kjent. Og foreninger ble stiftet rundt i Troms fylke.

Foreningens oppgave

var først og fremst å samle de troende kvinner og menn til møter for å nære Guds-livet seg i mellom. Dernest for å samle inn midler til virksomheten. I den første tid var det ikke bedehus eller fiskerhjem eller annet lokale i fiskeværerne, hvor man kunne samles til oppbyggelser. Møtene måtte mange ganger holdes under åpen himmel, hvor taleren da sto på en trapp eller også på en sneskaft for å tale Guds ord. Og folket kom mange ganger iført oljeklær, når været var ufyselig med snedrev og blåst. Og ordet fenget og der ble vekkelse og liv blant fiskerne.

Interessen for denne sak spredtes utover til bygdene våre. Guds ord måtte forkynnes. Bedhus og Fiskerhjem måtte reises. Og penger måtte samles inn til dette formål.

Den sosiale side.

Det ble snart klart, at virksomheten måtte også tilpasse seg etter det sosiale behov i fiskeværerne. Det var liten legehjelp og ikke sykesøstre eller sykestuer. Den Indre Sjømannsmisjon måtte da få seg syke søstre (diakonisser) til sine fiskerhjem. Og disse gjorde en velsignet gjerning blant våre fiskere. Når så Bethel og hospital-skipene kom, måtte der innredes sykerom ombord hvor sykesøster kunne ta seg av de syke som kom ombord.

Kretser dannes.

Allerede i 1882 ble det stiftet en forening i Tromsø for denne sak. Og rundt omkring i fylket ble der de første 50 år stiftet ca. 40 foreninger. Alle foreningene stod direkte under hovedstyret i Bergen. Derfra fikk man sine utsendinger og dit sendte man sine 9 innkomne midler. Man innså snart at dette var en tungvint ordning. Så kom tanken opp om å danne kretser som kunne lede virksomheten, mens Fiskerhjemmene og Bethelskipene fremdeles skulle stå under hovedstyret i Bergen. Den første som bar tanken frem om kretsdannelse her nord, var emissær Johan Adolfsen fra Borge i Lofoten. Han kom for å virke her i Troms fylke høsten 1913. Og under 30 års jubileet for Tromsø-foreningen ble der sammenkalt utsendinger fra de øvrige foreninger i fylket til Tromsø. Utsendinger fra 39 foreninger møtte frem. Adolfsen kjente en lærer H. P. Svendsen i Tromsø som tidligere hadde vært fisker, og som kjente fiskernes kår. Denne mann fikk Adolfsen overtalt til å stille seg som formann for den nye krets. Og noen bedre formann kunne man neppe ha fått på det tidspunkt.

Så ble Tromsø krets for Den Indre-Sjømannsmisjon stiftet med 39 foreninger og med lærer H.P. Svendsen som formann, og fru gullsmed Øwre som kasserer. Kretsens utstrekning skulle være fra fylkesgrensen i sør til meridianstøtten i nord. Dermed kom foreningene i Hammerfest til å tilhøre Tromsø krets.

Tre år etter at kretsen var dannet, kom «Elieser 2» inn i virket. En damekomité i Oslo som kalte seg «Neptun» hadde påtatt seg å samle midler til et Bethelskip for Nord-Norge. Og i 1916 kom dette skip som hovedstyret hadde bekostet innsatt motor i. Dens første tur var til Finnmark under vårfisket. Siden hadde kretsformann Svendsen fått loving på skipet for sommeren deretter. Og begeistring ble stor blant befolkningen hvor «Elieser 2» kom. Og mange takketelegrammer ble sendt til damekomiteen «Neptun», Oslo for skuta som var kommet til Nord-Norge. Det var som en ny epoke for Tromsø krets opprørt dette år. Hvor «Elieser 2» kom på kretsmøte og festreise ble der vekkelse. Og mange var det som fant sin Frelser der ombord.

Utpå ettersommeren kom «Elieser 2» til Gratangen. Med sitt begynnermøte på Myrlandshaug ble flere frelst. Dermed brøt det ut en vekkelse som strakte seg fra Løvdal til Gratangsbotn. Det var som den tente ild alle steder hvor den kom. Den hadde ett og to møter på hvert sted og seilte så videre.

Lærer H. P. Svendsen var en dyktig leder av vårt arbeide i Tromsø krets. Han var ingen taler, men besto av lederevne som få. Han forstod folkets Taro. Han sa det ofte til oss emisærer, når vi reiste ut om høsten. Vi sender dere ikke ut for å samle penger, men for å forkynne evangeliet. Blir folket grepet av evangeliet kommer nok pengene. Og slik ble det også. På våre kretsmøter samlet det seg mange både kvinner og menn. Unge som gamle. Når han ledet møtene, gjorde han seg snart ferdig med det forretningsmessige, for å få mere tid til å være samlet om Guds ord.

I denne tid ble mange foreninger stiftet. Folk stiftet foreninger selv for å få besøk. I løpet av 15—16 år av kretsens historie steg forenings-antallet fra 39 til ca. 200. Og så lenge kretsen hadde et lagmannsstyre gikk den fram.

Arbeideren.

Arbeiderne i kretsen i denne periode var: Johan Åndstad, Hartvik Sletten, Sigurd Moen, Hans Berglund, Peder Hansen og undertegnede. Siden kom Johan og Olgr. Hansen med. Men det viste seg snart at hovedstyret trengte hjelp til fiskerhjemmene som ble opprettet og til virksomhet i andre kretser som hadde for få arbeidere. Derfor ble Troms krets ribbet for sine arbeidere. Johan Åndstad ble tatt til å bygge og senere bestyre Gjesvær Fiskerhjem hvor han var i mange år. Sigurd Moen ble satt på sjømannshjemmet i Vardø. Hans Berglund ble beordret til Bergens krets og siden som sekretær i Sogn og Fjordane krets, og undertegnede til Salangen krets, siden ned til Østfold, Vestfold og Oslo krets og til fiskerhjemmene i vinterhalvåret. Dette skadet meget kretsens virke som nu begynte å gå tilbake.

De senere år.

I de senere år har sekretærene Rødberg, Styler, Vatne og Bønnholt arbeidet i kretsen, kortere og lengere tid. Siden ble emisær Peder Haug konstituert og siden ansatt som sekretær for kretsen. I hans tid begynte kretsen å arbeide seg fremover igjen både åndelig og økonomisk sett. Etter sekretær Haugs sæd ble Jakob Dahl konstituert og ansatt. De siste kretsmøter har vart særlig velsignet. Det spår godt for fremtiden. Kretsens formann nu er kjøpmann Nilsen, Kalfjord.

Mange av de eldre arbeidere er vandret bort. Vi nevner Johan Åndstad, Johan E. Johnsen, Olmgr. Hansen og Sigurd Moen. De hviler fra sitt arbeide, men deres gjerninger følger dem. Jeg vil også nevne kretsformann H.P. Svendsen, kretsformann lærer K.O. Larsen og Ingvald Lorentzen blant dem som i den første tid arbeidet for vår sak. Disse er nu vandret bort, men deres minne lever ennå iblant oss eldre. Og vi sier Gud takk for deres innsats for denne sak og lyser fred over deres minne.

Av den gamle arbeiderstokk som sto sammen i arbeide de første slitets år, er det nu bare Hartv. Sletten, Peder Hansen og undertegnede som er tilbake. Nye arbeidere er kommet med og arbeidet bæres nu frem av nye unge krefter, som vil følge etter i Jesu fotspor.

Misjonen har nu 31 fiskerhjem. Flere av disse driver året rundt. Andre er sesonghjem. Her samler vi fiskerne til møter og samles om Guds ord. Og fiskerne setter megen pris på disse hjem. Misjonen har også 2 Bethelskip som følger fiskerne på sildfisket og likeså under fisket på Lofoten og Finnmark når anledning gis. Landet vårt er delt i to kretser som ledes av et styre på 7 medlemmer, og en sekretær. Misjonens handelsstyre er i Bergen. Misjonen har også eget forlag og «Fiskerens venn» er misjonens organ. Der utgis en julebok hvert år, som har vunnet seg en stor lesekrete. Mange store fiskerhjem står for tur til å bygges. Også i Troms tenker man å få opp et fiskerhjem.

Skulle noen som leser dette ha lyst til å hjelpe oss i dette arbeid, enten ved personlig innsats, eller ved å gi oss en gave i penger er du velkommen til det. La alt skje i kjærlighet.